

Любі друзі! Багато народів захоплюються героїзмом і мужністю українського народу. Тож, ми вже зараз повинні працювати для відбудови, щоб і надалі прославляти нашу неймовірну Батьківщину.

Знання - це наша сила!

Коли лунає сирена-направляйтесь в укриття! Бережіть себе!

Шановні учні! Нагадую, що на виконанні вами завдання чекає моя електронна пошта:

kvasha.n.v@gmail.com або Вайбер чи Телеграм за номером: 093-74-98-200,

але не пізніше 20:00

Урок № 23

Дата: 20.11.2023

Тема: Первинний сектор економіки України

Мета: охарактеризувати первинний сектор економіки України; розвивати сформовані здібності, виховувати професійну компетентність.

Хід уроку:

Первинний сектор економіки: галузі економіки, продукти яких здебільшого є сировиною для інших галузей. До первинного сектора належать сільське господарство, рибальство, лісова промисловість та гірництво. (Наприклад, шахтарі та рибалки це робітники первинного сектору.) До первинного сектора також часто зараховують діяльність, пов'язану зі збором, пакуванням, очисткою і переробкою сировини на місці.

Сільське господарство України дає 95 % продовольчих ресурсів, за його рахунок формується понад 2/3 фонду споживання. Високою є частка України і в міжнародному поділі праці. На сьогодні Україна залишається одним з провідних виробників сільськогосподарської продукції у світі, що уможливило забезпечити не лише потреби внутрішнього ринку, а й успішно експортувати продовольство та сільськогосподарську сировину. Спостерігається переорієнтація експорту продовольчої продукції, виробленої в Україні, до країн Азії із збереженням основних позицій у торгівлі з країнами ЄС та Африки. Одночасно відбувається розширення поставок до США та скорочення їх до країн СНД.

Другим важливим аграрним напрямом є багатогалузеве тваринництво, від рівня розвитку якого залежить насичення ринку високоякісними продуктами харчування тваринного походження - м'ясом, молоком, яйцями тощо. Фактично вітчизняне тваринництво - це птахівництво - вирощування птиці охоплює 94 % у структурі тваринництва України. Найвища концентрація поголів'я великої рогатої худоби характерна для Правобережного Лісостепу й заходу Поліської зони. Свинарство розміщене в усіх природно-економічних зонах, проте найбільше поголів'я свиней спостерігається на Поліссі та в Лісостепу, де воно має м'ясо-сальний напрям, а у Степу - сальний. У приміських зонах переважає м'ясний напрям. Важливим чинником розміщення птахівництва є орієнтація на споживача, тому найбільше поголів'я свійських птахів властиве для приміських зон, а також для Лісостепу та Степу. Сучасні птахофабрики є високотехнологічними підприємствами, які використовують нові технології виробництва м'яса і зазвичай входять до потужних агрохолдингів. Вівчарство має допоміжне значення, за винятком спеціалізованих господарств і господарств у гірських місцевостях. Найчисленніше поголів'я овець і кіз - у степових, передгірських і гірських районах.

Бджільництво розвинене в усіх природних зонах, а найбільше - на Поліссі та в Лісостепу. Ставкове рибництво також дуже поширене - розводять переважно карася, коропа, товстолобика, білого амура, ляща, а в гірських річках - форель. Кролівництво найпоширеніше на Поліссі та в Лісостепу. Особливим напрямом тваринництва є хутрове звірівництво, що спеціалізується на розведенні хутрових звірів (норок, песців, нутрій, сріблясто-чорних лисиць) на спеціальних фермах.

За запасами залізних руд Україна посідає 4-те місце у світі. Більшість запасів сконцентровано в межах Криворізького, Керченського залізородних басейнів, Кременчуцького і Білозерського

залізорудних районів. У Придніпров'ї розташований один з найбільших у світі Нікопольський марганцеворудний басейн у складі трьох родовищ: Нікопольського, Великотокмацького, Інгулецького. Видобуток марганцю ведеться відкритим і шахтним способами.

Урок № 24

Дата: 20.11.2023

Тема: Вторинний сектор економіки України.

Мета: охарактеризувати вторинний сектор економіки України; розвивати сформовані здібності, виховувати професійну компетентність.

Хід уроку:

Вторинний сектор економіки — галузі економіки, що створюють закінчений, готовий до споживання продукт. До вторинного сектора належать будівництво і виробництво. Вторинний сектор здебільшого використовує як вихідний матеріал продукт первинного сектора і виробляє на основі цієї сировини продукт, призначений для споживання, продажу або використання в інших галузях. Підприємства вторинного сектору зазвичай споживають багато енергії або палива й потребують складних машин.

Україна має доволі сприятливі передумови для розвитку автомобілебудування: виробництво металу, розвинута хімічна промисловість, науково-дослідна база, кваліфіковані кадри та потенційно великий ринок збуту продукції. Однак наразі для українського автомобілебудування настали не найліпші часи. Причина цього - складна економічна ситуація у країні, що призвела до різкого зниження попиту на авто, а також широка практика ввезення дешевих старих авто в обхід розмитнення. Тому власне українське автовиробництво різко скоротилося. Найбільшими виробниками легкових автомобілів і автобусів в Україні є корпорації: «УкрАВТО» (завод «ЗАЗ», Запоріжжя), «Богдан» (Черкаси, Луцьк), «Сврокар» (с. Соломоново Закарпатської обл.), «Еталон» (Чернігів, Бориспіль). У Кременчуці налагоджене виробництво вантажних машин («АвтоКрАЗ»), техніки для потреб армії; у Дрогобичі виробляють автокрани. Виробництво тракторів орієнтоване переважно на споживача, основним його центром є Харків - завод ХТЗ (входить до корпорації DCH), на якому виробляють уніфіковані гусеничні та колісні трактори, а також двигуни до них.

На електронному виробництву властива висока працездатність і мала металоємність. Електронні підприємства спеціалізуються на виготовленні радіоелектронного устаткування, електронних приладів, комплектуючих деталей, спеціального технологічного устаткування та апаратури, побутових товарів (комп'ютерів і ноутбуків, телевізорів, кондиціонерів, пральних машин тощо). Україна посідає чільне місце у глобальному ланцюзі доданої вартості виробництва та реалізації електронної продукції. Більшість комплектуючих є імпортними, на українських підприємствах налагоджена лише збірка, а потім товар іде або на вітчизняний ринок, або експортується до інших країн.

Фармацевтичні підприємства орієнтуються на висококваліфіковані кадри та сучасні досягнення науково-технічних розробок. Головним стимулом для розвитку фармацевтики є її висока рентабельність (майже 600 %). Основними чинниками, що уповільнюють бурхливий розвиток вітчизняної фармацевтики є зменшення реального добробуту українців і жорстка конкуренція з боку світових ТНК. Найбільші фармпідприємства працюють у Києві («Дарниця» - мал. 3, «Фармак», «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод» тощо), Харкові («Лекхім», «Здоров'я»), Львові («Галичфарм»), Одесі («Інтерхім»), а також у Вінниці, Тернополі, Житомирі, Черкасах, Умані, Білій Церкві тощо. Вітчизняні ліки експортуються до 50 країн світу, зокрема ЄС, СНД, Балтії.

Виробництво побутової хімії (пральні порошки, засоби для виведення плям, освіжувачі повітря, ополіскувачі для білизни, засоби для миття й чищення посуду, інсектициди) вирізняється

активним розвитком. Проте абсолютними лідерами продажів залишаються інтернаціональні компанії. В Україні налагоджено вітчизняне виробництво твердого мила (с. Подвірки Харківської обл.), засобів гігієни (с. Руська Лозова Харківської обл.), прального порошку (Вінниця, м. Рогатин Івано-Франківської обл., Київ), засобів для миття посуду (Харків, Миколаїв) і скла (Дніпро) тощо. Частина виробленої в Україні продукції експортується.

В Україні спостерігається нерівномірний територіальний розподіл виготовлення меблів. Найпотужніші меблеві виробництва сконцентровані в Харківській (АТ «Новий Стиль», АПК, «Солід» та ін.), Дніпропетровській («Прогрес», «ЛВС» тощо), Львівській («Лео Древ», фабрика «Віка»), Київській (концерн MERX, ЗАТ «Енран», фабрики «Лагода», «Стерх» тощо) та Волинській («Модерн-Експо») областях. Українські меблі користуються попитом у 90 країнах світу.

Швейне виробництво представлене різноманітною продукцією: головні убори, верхній одяг (пальта, куртки, кожушки зі штучного хутра й текстилю, піджаки, костюми, одяг для дітей тощо). В Україні широко розвинуті трикотажні підприємства панчішно-шкарпеткових виробів (Житомир, Олександрія, Львів), білизни (Чернівці, Горішні Плавні), верхнього трикотажу (Київ, Харків, Черкаси, Бровари, Львів). Ринок взуття в Україні є досить конкурентним. Основними центрами з його виробництва є Харків, Дніпро, Житомир, Львів, Кременчук, Кривий Ріг, а також м. Бровари Київської області, де виготовляють приблизно п'яту частину вітчизняного взуття.

Завжди була пріоритетною і стратегічно важливою ланкою економіки. В Україні історично склалися різні виробництва харчової продукції: цукру, молока, олії, хліба, кондитерських виробів, м'яса, вина, горілки тощо. Олійно-жирова промисловість в Україні має давні традиції виробництва й концентрується в регіонах з найбільшими посівами соняшнику: Каховка (ТМ «Чумак»), Дніпро (ТМ «Олійна»), Полтава (ТМ «Щедрий дар»), с. Ставчани Львівської області (ТМ «Майола» і «Оліяр»), олійні заводи функціонують у Вінниці, Миколаєві, Запоріжжі, Пологах та ін. Нині в Україні функціонує майже 350 підприємств з переробки молока. Найбільше продукції виробляють ТОВ «Danone» (Кременчук і Херсон), ТОВ «Терра Фуд» (м. Тульчин Вінницької обл., смт Решетилівка Полтавської обл.), ТОВ «Техмолпром» і ТОВ «Гадячсир» (м. Гадяч Полтавської обл.), ПАТ «Вімм-Біль-Данн Україна» (м. Вишневе Київської обл. і Харків). Сири виробляють у Білій Церкві, Крижополі, Гадячі, Новоград-Волинському, Дніпрі, Пириятині тощо. Виробництво пива, безалкогольних і спиртних напоїв показує стійку тенденцію до зростання. В Україні налічується багато броварень, які виробляють майже 400 видів пива. Лідерами українського ринку безалкогольних напоїв (мінеральної, солодкої газованої води, холодного чаю та енергетичних напоїв) є підприємства Львова і с. Велика Димерка Київської області (Coca-Cola, Fanta, Sprite), Моршина, Миргорода, Трускавця, Одеси (мінеральні води), Дніпра, Черкас, Києва, Олександрії, Вінниці (газовані напої). Україна посідає чільне місце на світовому ринку алкогольних напоїв, горілчані вироби експортуються до 35 країн світу. Значні плантації виноградників сприяли широкому розвитку виробництва коньяків (Одеса, Нова Каховка, с. Шабо Одеської обл.) і вина (Одеська, Херсонська і Закарпатська обл.).

Питання для самоперевірки:

1. Поясніть значення понять - додана вартість, попит, пропозиція - у машинобудуванні, фармацевтиці, виробництві меблів, легкій і харчовій промисловості.
2. Запишіть визначення понять «зернові культури» і «технічні культури».
3. Запишіть про розвиток рибальства в Україні?

Домашнє завдання: дати відповіді на питання для самоперевірки, законспектувати матеріал з теми.

Рекомендована література: . Географія (рівень стандарту): підручник для 11 класу, закл. заг. серед. освіти / В. В. Безуглий, Г. О. Лисичарова. – Київ: Генеза, 2019.

Шановні учні! Нагадую, що на виконанні вами завдання чекає моя електронна пошта:

kvasha.n.v@gmail.com або [Вайбер чи Телеграм за номером: 093-74-98-200](#),

але не пізніше 20:00